

L U D

ORGAN POLSKIEGO TOWARZYSTWA ETNO-
LOGICZNEGO, WYDAWANY PRZEZ POLSKIE
TOWARZYSTWO LUDOZNAWCZE WE LWOWIE

ORGANE DE LA SOCIÉTÉ POLONAISE D'ETHNOLOGIE

REDAKTOR: ADAM FISCHER

SERJA II — TOM X — ROK 1931
OGÓLNEGO ZBIORU — TOM XXX

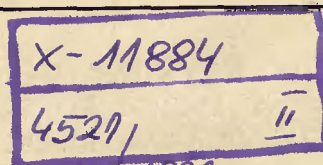
WYDANY Z ZASŁĘKU MIN. W. R. I. O. P.
I MAGISTRATU MIASTA LWOWA

Z 16 ILUSTRACJAMI

LWÓW — WARSZAWA — KRAKÓW — POZNAŃ — WILNO
NAKŁADEM TOWARZYSTWA LUDOZNAWCZEGO WE LWOWIE. SKŁAD
GŁÓWNY W WYDAWNICTWIE ZAKŁADU NARODOWEGO IM. OSSO-
LIŃSKICH, LWÓW, KALECZA 5. — WARSZAWA, NOWY ŚWIAT 72. —

KOMITET REDAKCYJNY „LUDU“:

PROF. DR. WILHELM BRUCHNALSKI, PROF. DR. ADOLF
CHYBIŃSKI, PROF. DR. JAN CZEKANOWSKI, PROF. DR.
ADAM FISCHER, PROF. DR. EUGENJUSZ FRANKOWSKI,
PROF. DR. LEON KOZŁOWSKI.

4521
//

SPIS RZECZY.

I. ROZPRAWY.

	Str.
Janów Jan: „Sabałowa bajka“ H. Sienkiewicza i legendy o „dziwnych sądach bożych“	76
Pietkiewicz Czesław: Higijena w życiu Poleszuków	14
Piwocki Ksawery: Zagadnienie metody w badaniach nad sztuką ludową	1
Seweryn Tadeusz: Technika malowania ludowych obrazków na szkle	145
Udziela Seweryn: Rośliny w wierzeniach ludu krakowskiego	36

II. NOTATKI I MATERJAŁY ETNOLOGICZNE.

Bryk Jan: Scytyjski kurhan w Kaczanówce	187
Jodkowski Józef: O czarowniku Znaku na inkwizycji w Grodnie w 1691 roku i o ziołach czarodziejskich	202
Zborowski Juljusz: Drobne notatki z Podhalu	192
Zborowski Juljusz: Powstanie węgierskie w pieśniach góralskich	200

III. RECENZJE I SPRAWOZDANIA.

Balaban M.: Zabytki historyczne Żydów w Polsce (G. Fränklowa)	233
Barabasz St.: Sztuka ludowa na Podhalu (A. F.)	244
Byhan A. — Kron E.: Europa (A. Fischer)	240
Bystroń St. J.: Socjologia (F.)	245
Caravaglios C.: Voci e gridi di venditori in Napoli (A. F.)	249
Chętnik A.: Z kurpiowskich borów (A. Fischer)	243
Czekanowski J.: Różnicowanie się dialektów prasłowiańskich w świetle kryterjum ilościowego (F.)	246
Czekanowski J.: Rasy i ludy (A. Fischer)	253
Czubryński A.: Mistrz Twardowski (J. Kuchta)	217
Dialektologia Polska w latach 1915—1930 (W. Taszycki)	256
Djoudjef S.: Rythme et mesure dans la musique populaire bulgare (F.)	249
Erixon S.: Vara Konstnärliga Landskapskarakterer.	253
Falkowski J.: Narzędzia rolnicze typu rylcowego (A. Fischer)	254
Fischer A.: Etnografja słowiańska (J. Falkowski)	239
Garay N.: Tradiciones y cantares de Panama	255
Gavazzi M.: Razvoj i stanje etnografije u Jugoslaviji	248

	Str.
Geiger P.: Volkskundliche Bibliographie für die Jahre 1925 — 1926 (A Fischer)	241
Gorovei A.: Descântecele Românilor (A. F)	249
Hempler Fr.: Psychologie des Volksglaubens insbesondere der volkstümlichen Natur- und Heilkunde des Weichsellandes (A. Fischer)	243
Hoffmann-Krayer E. — Bächtold-Stäubli H.: Handwörterbuch des deutschen Aberglaubens (A. Fischer)	250
Horák J.: Histoire des littératures slaves	246
Kelemina J.: Bajke in pripovedke slovenskega ljudstva (Fr Ilešić)	212
Klich E.: Cygańszczyzna w „Chacie za wsią“ Kraszewskiego (F)	255
Klimek S.: Contributo all' analisi raziale della serie craniologica dei Samoiedi (F)	256
Klinger W.: Doroczne święta ludowe a tradycje grecko-rzymskie (J Manugiewicz)	237
Koppers W.: Die Frage eventueller alter Kulturbeziehungen zwischen dem südlichsten Südamerika und Südastralien (A. Fischer)	254
Kucharski E.: Pani Pana zabiła (F.)	244
Kuhn W.: Die jungen deutschen Sprachinseln in Galizien (A. F.)	251
Kutrzebianka A.: Budownictwo ludowe w Zawoi (A. F.)	242
Leser P.: Entstehung und Verbreitung des Pfluges (J. Falkowski)	227
Magryś Fr.: Żywot chłopca działacza (A. Fischer)	242
Mak W.: O akademjach pedagogicznych w Prusiech (H. Perls)	240
Marinus A.: Folklore historique et folklore sociologique (A. Fischer)	240
Marinus A.: Le néo-folklorisme (F.)	249
Matuszkówna S.: Zdobnictwo kobiecego stroju żywieckiego (F.)	243
Melik A.: Kozolec na Slovenskem (A. Fischer)	247
Monografia statystyczno-gospodarcza województwa lubelskiego	241
Moszyński K.: Kultura ludowa Słowian, część I Kultura materialna (A. Brückner)	213
Niederle L.: Rukovět slovanské archeologie (A. F.)	245
Páta J.: Krótki přehlad lužiskoserbskeho narodopisneho džěla (A. F.)	246
Pessler W.: Kulturkreis und Kernland Niedersachsen, ihre Bedeutung und Erforschung (F.)	252
Pessler W.: Niedersächsische Volkstrachten (F.)	252
Powiat Świętochłowski (F.)	241
Rowid H.: Szkoła twórcza (F.)	245
Sandvik M. O.: Forening for norsk Folkekunst (A. F.)	253
Schiller L. i Maklakiewicz J.: Pastorałka (F.)	245
Schnceweis E.: Feste und Volksbräuche der Lausitzer Wenden (A. Fischer)	224
Šeliszczew M. A.: Sławjanskoje naseljenije w Albaniji (F.)	248
Širola B. — Gavazzi M.: Muzikološki rad etnografskog Muzeja u Zagrebu	248
Štampach Fr.: Hejčedlo, studie o rozšíreni primitivni kolébky (J. Falkowski)	226
Štampach Fr.: Základy národopisu cikánů v ČSR (J. Falkowski)	238
Štampach Fr.: Kulturni primitivismus a civilisace (A. F.)	255
Stránska D.: Lidové obyčaje hospodářské. Zvyky při seti (A. Fischer)	246
Vakarelszky K.: Bolgár ekevasak és csoroszlyák	249
Van der Ven: Le jeu du drapeau (F.)	252
Vlahović M.: Sredačka župa (F.)	248
Vurnik S.: Studija o glasbeni folklori na Belokranjskem (A. F.)	248
Wikman V. Rob. K.: Järul (F.)	253

KRONIKA ETNOLOGICZNA.

Siedemdziesiątolecie Prof. Macieja Murki (Dr. Henryk Batowski)	263
Sześćdziesiątolecie Prof. Franciszka Ilešicia (H. Batowski)	265

	Str.
Sprawozdanie z działalności Muzeum Etnograficznego w Krakowie za rok 1930 (S. Udziela)	266
Pomnażanie zbiorów ludoznawczych w Poznaniu	268
Wystawa Rolnicza i Regionalna w Tarnopolu 1931 roku	268
Pierwsza Konferencja socjologów polskich	269
Koło etnologów studentów Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie	269
Wykłady Dyr. W. Pesslerera w Polsce	272
Zestawienie kasowe za lata 1930 i 1931	273—4

SPIS RYCIN.

Ryc. 1. Matka Boska Częstochowska, obrazek z Jasionowa w pow. brzozowskim	149
Ryc. 2 a. Św. Anna i Matka Boska, podhalański obrazek na szk'le (fotografja strony licowej)	154
Ryc. 2 b. Św. Anna i Matka Boska (fotografja odwrocia)	155
Ryc. 3 a. Św. Weronika, podhalański obrazek na szk'le (fotografja strony licowej)	158
Ryc. 3 b. Św. Weronika, podhalański obrazek na szk'le (fotografja odwrocia)	159
Ryc. 4. Zdjęcie z krzyża, obraz egłomizowany z okolic Kołomyi	165
Ryc. 5. Matka B z Dzieciątkiem, obrazek podhalański	169
Ryc. 6 T. zw. Janosikowa freirka, obrazek podhalański	173
Ryc. 7. Adam i Ewa, obrazek podhalański	176
Ryc. 8. Chrystus na krzyżu, obrazek podhalański	176
Ryc. 9 Chrystus w grobie, obrazek podhalański	176
Ryc. 10. Św Rozalja, obrazek kaszubski	176
Ryc. 11. Chrystus na krzyżu, obrazek kaszubski	176
Ryc. 12. Św. Ignacy, obrazek kaszubski	176
Ryc. 13 Schematyczny profil kurhanu scytyjskiego w Kaczanówce	189
Ryc. 14. Zabytki z kurhanu scytyjskiego w Kaczanówce	191

TABLE DES MATIÈRES

du volume XXX (Année 1931) de la Revue ethnographique
„Lud“ („Le Peuple“)

I. ÉTUDES

	Pag.
Janów J.: „Le conte de Sabała“ de H. Sienkiewicz et les légendes sur les „étranges jugements de Dieu“	76
Pietkiewicz C.: La hygiène dans la vie des habitants de la Polésie	14
Piwocki X.: Le problème de la méthode dans les recherches sur les arts populaires	1
Seweryn T.: La technique des peintures populaires sur verre	145

II. MATÉRIAUX ET NOTICES ETHNOGRAPHIQUES

Bryk J.: Kourgan scythe à Kaczanówka	187
Jodkowski J.: Le sorcier Maxime Znak à l'inquisition de Grodno en 1691 et les plantes des sorciers	202
Zborowski J.: Quelques notes de Podhale	192
Zborowski J.: L'insurrection hongroise (de 1848) dans les chansons des montagnards polonais	200
III. CRITIQUES ET COMPTES-RENDUS	212—262
IV. CHRONIQUE ETHNOLOGIQUE	263—274